

İÇ MİMARLIKTA EĞİTİM MODELİ: DENEYİMLEYEREK ÖĞRENME

Doç. Dr. Rabia KÖSE DOĞAN

Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

rabiakose@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2973-7087

*Arş. Gör. Mehmet NORASLI**

Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

mehmetnorasli@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6080-919X

Özet

Eğitim, gelişen toplumlar yetiştirebilmek için düşünülmesi gereken en önemli kavramlardan biridir. Bir konuda bilgi ve beceri kazandırma, yetiştirme ve geliştirme işi olan eğitimde, öğrenim kavramı önemli yer tutmaktadır. Öğrenim, belli durumlar ve sorunlar karşısında tepki ve davranış oluşturma, gerektiğinde bunları değiştirip yenilerini edinebilme yeteneğidir. Deneyimsel öğrenme ise; eğitim etkinlikleriyle, somut deneyimden yansıtıcı gözleme ve sonra soyut kavramsallaştırmadan aktif deneyime doğru bir yapılanmadır. Mekânsal algı kapsamında, aidiyetliğin oluşması, mekânı daha elverişli kullanmamızı sağlamaktadır. Tasarım eğitiminde atölyelerin kişilere aidiyetlik katması, daha nitelikli işlerin çıkmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, 2017-2018 Eğitim-Öğretim Bahar Dönemi, Yapı Projesi dersi kapsamında 4.sınıf öğrencileriyle birlikte, fakültede bulunan derslikler ve atölyeler, iç mimarlık eğitiminde deneyimleyerek öğrenme kapsamında tasarlanıp uygulamaya dönüştürülmüştür.

Çalışma kapsamında, Z16 ve 247 numaralı iki farklı atölye, öğrenciler tarafından kullanım ihtiyaçları belirlenerek tasarlanmış, bu tasarıma uygun olarak malzeme temin süreci ve uygulaması gerçekleştirilmiştir. Atölyeler, geri dönüşümlü malzemelerin yeniden işlevlendirilerek, kullanıma kazandırılması esasına dayalı olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın amacı ise, tasarım eğitiminde teorikte kalan bilgilerin, meslek pratiğine aktarılmasıdır.

Sonuç olarak; lisans düzeyindeki öğrenciler, düşündükleri tasarımları uygulayarak, süreci deneyimleme imkânı bulmuşlardır. Ayrıca öğrenciler tasarım ve uygulama esnasında, ekip olarak çalışmayı öğrenerek, birlikte karar verme becerilerini ve paylaşım yeteneklerini geliştirmişlerdir. Yapılan uygulama; iç mimarlık disiplini içindeki ve dışındaki öğrencilere, öğretim elemanlarına ve ziyaretçilere örnek teşkil edecek düzeydedir.

Anahtar Kelimeler: İç Mimarlık, Deneyim, Öğrenme, Tasarım, Uygulama.

Atıf:

Köse Doğan, R., Noraslı, M. (2019). İç Mimarlıkta Eğitim Modeli: Deneyimleyerek Öğrenme. IDA: International Design and Art Journal, 1(1), s.99-108.

* Sorumlu Yazar

TRAINING MODEL IN INTERIOR ARCHITECTURE: LEARNING IN EXPERIENCE

Assoc. Prof. Dr. Rabia KÖSE DOĞAN

Selçuk University Fine Arts Faculty Interior Architecture and Environmental Design Department

rabiakose@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2973-7087

*Res. Assist. Mehmet NORASLI**

Selçuk University Fine Arts Faculty Interior Architecture and Environmental Design Department

mehmetnorasli@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6080-919X

Abstract

Education is one of the most important concepts to be considered in order to develop developing societies. The concept of learning has an important place in education which is a job of gaining knowledge and skills in a subject, raising and developing. Learning is the ability to create reactions and behaviors in response to certain situations and problems, to change them if necessary and to acquire new ones. Experiential learning is; it is a structuring towards educational experience, reflective observation from concrete experience, and then from abstract conceptualization to active experience. Within the scope of spatial perception, belongingness enables us to use the space more conveniently. In the design education, the participation of the workshops to the people leads to more qualified works. In this context, Selçuk University, Faculty of Fine Arts, Department of Interior Architecture and Environmental Design, 2017-2018 Spring Semester, Building Project course with the 4th-grade students, faculty classrooms and workshops, interior design education in the context of learning and designed to practice propanol.

Within the scope of the study, two different workshops, Z16 and 247, were designed and designed by the students. Workshops are designed based on the re-function of recycled materials and their use. The aim of the study is to transfer the knowledge remaining, in theory, to design practice in professional practice.

As a result; undergraduate students had the opportunity to experience the process by applying the designs they thought. In addition, students learned to work as a team during design and implementation and developed their decision-making skills and sharing skills. Application; is an example to students, faculty, and visitors within and outside the discipline of interior architecture.

Keywords: Interior Architecture, Experience, Learning, Design, Application.

Citation:

Köse Doğan, R., Noraslı, M. (2019). İç Mimarlıkta Eğitim Modeli: Deneyimleyerek Öğrenme. IDA: International Design and Art Journal, 1(1), p.99-108.

* Corresponding Author

Giriş

Çok yönlü bir süreç olan eğitimde, öğrenim; bireyin amacına ulaştığı son durağı olan önemli bir kavramdır. Öğrenme; bilgi, beceri, strateji, inanç, tutum ve benzeri davranışların edinimi ve değiştirilmesini kapsar. İnsanlar, bilişsel, dilbilimsel ve sosyal becerileri nedeni ile farklı şekillerde öğrenebilirler (Özgen, 2012: 7). Belli durumlar ve sorunlar karşısında tepki ve davranış oluşturma, gerektiğinde bunları değiştirip yenilerini edinebilme yeteneği olan öğrenme, çeşitli şekillerle yorumlanarak eğitim sürecine dâhil edilebilir. Eğitim etkinlikleriyle, somut deneyimden yansıtıcı gözleme ve sonra soyut kavramsallaştırmadan aktif deneyime doğru bir yapılanma olan deneyimsel öğrenme, eğitim sürecinde kullanılan etkin öğrenim metotlarından biri olarak kabul edilmektedir (Evin Gencel, 2006: 39).

Tasarım disiplinlerine dayalı eğitimler, geleneksel ders anlatım sistemi ile birlikte tasarım merkezli ve stüdyo ağırlıklı bir çalışmayı, bir bütün olarak içinde barındırmaktadır. Tasarım eğitimi içerisinde farklı şekillerde organize edilen stüdyo, zaman zaman değişikliğe uğrayabilen bu organizasyon biçimleri ile eğitimdeki deneyim zenginliğini artırmaktadır. Bu organizasyon biçimleri, farklı sanat dallarının, tasarlama ve üretme için geliştirdiği yöntemleri birleştirerek, kendine özgü yaklaşımları oluşturmaktadır (Berber Üçkaya, 2014: 3). Bu kapsamda hayal gücüne dayalı tasarımların farklı ifade biçimleriyle oluşturularak uygulanması, deneyimleyerek öğrenme süreciyle daha etkin hale gelebilmektedir.

Eğitim yapıları, nitelikli öğrenimlerin sağlanabileceği toplumsal örgütlerdir ve hem fiziksel hem de sosyal bir çevre oluşturmaktadır. Fiziksel ve sosyal özellikleriyle bir bütün olan çevre, düzenli olarak etkileşimde bulunduğumuz ve etkinliklerimiz için ortam oluşturan mekânlardır (Silav Utkan, 2003: 17). Bu bağlamda, tasarım odaklı faaliyet gösteren eğitim kurumlarında, mekânların teşvik edici ve aidiyet hissi uyandıran yerler olması, eğitim alan öğrencilerin öğrenme ve tasarlama becerilerini geliştirmektedir.

Mekân insanın, insan ilişkilerinin ve bu ilişkilerin gerektirdiği donatıların içinde yer aldığı, sınırları kapsadığı örgütlenmenin yapı ve karakterine göre belirlenen bir boşluktur. Bu anlamda çevre, yer, egemenlik alanı ve konumdan farklıdır (Canbakal Ataoğlu, 2009: 7). İnsanı çevreden belirli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemsel davranışların sürdürülmesine imkân veren mekân, sınırlandırılarak tanımlı hale gelmektedir. Mekân tanımına daha kavramsal yönden yaklaşıldığında, mekân sürekli olarak varoluşumuzu çevreler (Ching, 2002: 12).

Mekânsal algı, bireyin mekân içerisinde veya dışarısında bir süre vakit geçirerek deneyim sahibi olması ve hatırlaması ile ilgili olup; algılanan mekân hangi ölçekte olursa olsun (kent ölçeği, mekân ölçeği, vb. gibi) bireyin mekânı kendince algılayabilmesi ve hatırlayabilmesi için bazı ilave mekânsal bileşenlere ihtiyaç duymaktadır (Müezzinoğlu, 2018: 42). Algı, literal ve şematik olarak iki farklı düzeydedir, literal algı, çevreyi etrafından soyutlayarak sadece genel özellikleri ile algılamadır, şematik algılamanın ise, bireye fayda sağlaması muhtemel veya birey için anlam ifade eden nesnelerin algılanmasıdır (Gibson, 1950: 22). Algının insan ve çevre arasındaki kurduğu bir bağ olmasından yola çıkılarak insanın içinde bulunduğu mekân ve bu mekânla olan iletişimi konusu, mekânsal algı olgusunu ortaya çıkarmaktadır. Kişinin bir mekâna girmesi, onu kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanmaya başlaması anlamına geldiğinden, kişi artık kullanıcı durumuna geçmektedir. Kullanıcının mekânı kullanımı, mekânı algısı ile doğrudan ilişkilidir (Hasgöl, 2011: 34). Kullanıcı açısından mekân ve algı arasında güçlü bir bağ vardır. İç mimarlık gibi tasarım disipliniyle yürütülen eğitim kurumlarında kullanılan atölye ve sınıflarda, mekânsal algı, öğrenme açısından anlaşılabilirlik sağladığı için önemli yer tutmaktadır. Bu bağlamda deneyimleyerek öğrenme ile öğrenciler kendi ihtiyaçları doğrultusunda algı gereksinimlerini yöneterek tasarımlar yapmış ve uygulamaya geçirmişlerdir.

Tasarım disiplinlerinin öğrenme ortamı, klasik eğitim ortamı olarak tanımlanan sınıf düzeninden farklı olarak, tasarım atölyeleridir. Teorik anlatımlardan ziyade pratik eğitimlerle öğrenime eylemsel boyut kazandırılması, öğrenciler üzerinde birebir tecrübe sağlamaktadır. Örneğin bir mekânın tasarım aşaması ve projelendirilmesinin hayali olarak anlatılması ya da çizim boyutunda bırakılması, öğrencilerin hayal

edebildiği ölçüde kalırken; deneyimleyerek birebir ölçüde uygulanıp hayata geçirilmesi; öğrenciler üzerinde daha etkili sonuçlar yansıtarak hayalden öte yaşamalarına imkân tanımaktadır.

Tasarım stüdyolarının, kendisine özgü farklılaşan doğası gereği, gerek öğrenciler, gerekse yürütücüler için organizasyonel ve sosyal süreçlerle tanımlanabilen bilgi işleme süreci yoluyla düşüncelerin özgürce dışavurumunu ve paylaşımını sağlayan bir çevre yaratması gerekir (Coyne, 1994: 114). Tasarım eğitiminin kalbi olarak değerlendirilen atölyeler, gerek ilgilendiği problem türleri, gerek öğretim metotları, gerekse de gerektirdiği iletişim biçimi ile konvansiyonel eğitim mekânlarına göre belirgin farklılık göstermektedir. Tasarım atölyelerinin, kendisine özgü farklılaşan doğası gereği, gerek öğrenciler, gerekse yürütücüler için organizasyonel ve sosyal süreçlerle tanımlanabilen bilgi işleme süreci yoluyla düşüncelerin özgürce dışavurumunu ve paylaşımını sağlayan bir çevre yaratması gerekir. Tasarım disipliniyle yönetilen eğitim kurumlarında kullanılan atölye ve sınıflar, günümüz tasarım eğitimi içerisinde, öğrencinin yaratıcılığını göstermesine olanak sağlayan; yapma, bozma, deneyimleme mekânlarıdır (Okuyucu; Çoban, 2019: 105).

İç mimarlık eğitiminde öğretim yöntemleri kapsamında literatürde; tasarım-yapım stüdyosu, öğrenci yapı programı, yapı stüdyosu, yapı pratiği, yapı stajı, yaparak öğrenme stüdyoları gibi metodolojilerle karşılaşmak mümkündür (Wallis, 2007: 202). Deneyimleyerek öğrenme ve mekânsal algının yanı sıra öğrenim gören bireylerin uygulamaya dayalı tasarım yapabilmesi, tasarlarken uygulama aşamasını hissederek tasarlayabilmesi çalışmanın kapsamı içerisine girmektedir. Bu bağlamda tasarımın askıda kalmadan uygulamayla sonuçlandırılması için, deneyimleyerek öğrenme metoduyla, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin kullandıkları sınıf ve atölyeleri tasarlayıp uygulama aşamasından geçirerek, tasarımlarının gerçekleştirilmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Çalışma Alanı, Tasarım ve Uygulama Süreci

Çalışma kapsamında, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Z16 Teorik Dershane ve 247 Proje-4 Atölyesi çalışma alanlarını oluşturmaktadır. Çalışma, 2017-2018 Bahar yarıyılında, Yapı Projesi dersi kapsamında, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 4. Sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.

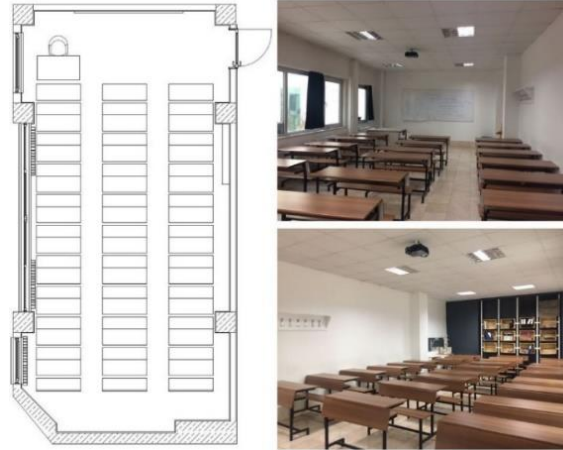
Öğrenciler öncelikle on kişilik gruplara ayrılarak, çalışma yapacakları sınıflar belirlenmiştir. Çalışmanın amacı anlatıldıktan sonra, sınıfların metraji alınmış, ikişer kişilik gruplarla tasarım felsefesi üzerinden yola çıkarak, öğrencilerden sorumlu oldukları sınıflar üzerine proje üretmeleri istenmiştir. Tasarım felsefeleriyle üretilen her proje, toplu olarak değerlendirmelere tabi tutulmuş ve yapılan projeler arasından, uygulanabilirliğe elverişli olan projeler seçilmiştir. Dolayısıyla değerlendirme ölçütleri durum ve imkânlar neticesinde ekonomik bakımdan uygulanabilir projeler olmakla birlikte her üretilen proje bir amaç ve senaryoyla sınırlandırılmıştır. Her iki sınıf için seçilen projeler on kişinin de bulunduğu grup çalışmalarıyla detaylandırılıp, kesin proje haline getirilmiştir. İki ve üç boyutlu çizimlerle ifade edilen projeler, uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Bu bağlamda, Z16 Teorik Dershanede; öğrencilerin mesleki iletişim bağlamında kurum ve kişileri ikna etme kabiliyetini geliştirmek amacıyla sponsorlar bulunmuştur. Atölyede verilen derslerin kapsamına yönelik yapılan düzenlemeler, mekân içerisinde verilecek eğitimin amacını nitelemekte ve tasarım eğitimi gören öğrencilere ait bir mekân olduğunu hissettirmektedir. Dolayısıyla teorik derslerin verimli şekilde işlenebileceği ve aynı zamanda iç mimarlık öğrencilerinin aidiyetlik duygularını geliştirebileceği tasarım felsefesiyle oluşturulan bir proje seçilerek uygulama aşamasına geçilmiştir. Öte yandan 247 Proje-4 Atölyesinde; genellikle atıl durumda olan geri dönüşüm malzemelerinden yola çıkarak, yeniden işlevlendirme amaçlanmıştır. Bu kapsamda tasarım felsefesine dayalı çizimlerin, uygulamaya yönelik olması üzerinde durularak çalışılmıştır.

Bu bağlamda çalışma; öğrencilerle görüşülerek çalışmanın amacının belirtilmesi, mevcut alanda metraj çalışmasının yapılarak ihtiyaç etüdünün belirlenmesi, tasarım felsefesinin belirtilerek projelerinin üretimi, üretilen projeler arasından uygulanacak projenin seçilmesi, seçilen projenin tüm grup üyeleri tarafından tasarım felsefesi kapsamında yorumlanarak çizimlerinin yapılması ve uygulama süreci olarak altı aşamadan oluşmaktadır. Bir eğitim ve öğretim döneminde planlanarak birebir uygulama çalışmasının amaçlandığı bu çalışma, sınırlı olan kaynaklar ve donanımlar çerçevesinde bir tasarım senaryosu ile projelerin tasarlanması ve aslına uygun şekilde uygulanmasıdır. Bu doğrultuda çalışmanın yöntemi, literatür taraması ve gözlem tekniği ile oluşturularak betimsel şekilde yazılmıştır.

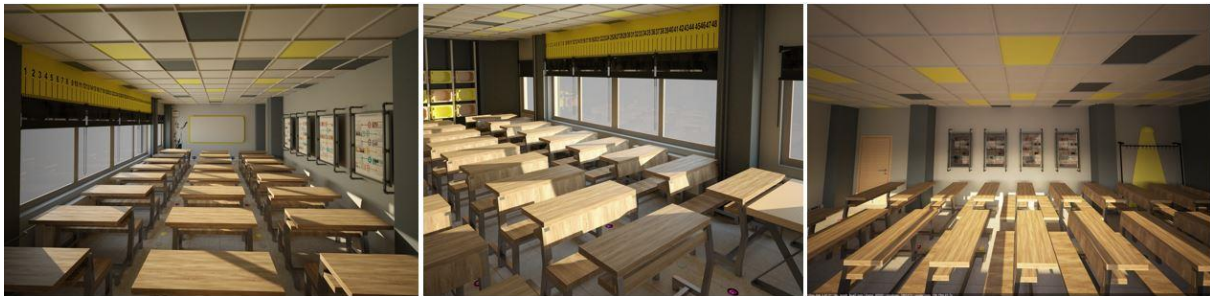
1. Z16 Teorik Dershanenin Tasarım ve Uygulama Süreci

Çalışma kapsamında yürütülen sınıflardan, Z16 Teorik Dershane 50 m² alana sahip olup, iç mimarlık öğrencilerine teorik derslerin işlendiği bir sınıftır. Mekânda aidiyetlik ve çağdaş malzemelerin kullanılarak uygulanması prensibiyle tasarlanan dershanede döşeme, duvar ve tavan yüzeyleri ele alınarak mekânda uygulama sürecine geçilmiştir. Ele alınan dershanenin mevcut hali göz önünde bulundurulduğunda; döşeme malzemesi olarak granit kesme taş, duvar yüzeylerinde beyaz iç mekân boyası ve tavan yüzeyinde ise asma tavan sistemiyle yapılmış alçı levhalar bulunmaktadır.

Görsel 1-2-3: Z16 Teorik Dershane, Mevcut Plan Şeması ve İç Mekân Görüntüleri

Mevcut fiziki yapının yenilenmesi kapsamında, öncelikle durum değerlendirilmesi yapılmış, alanın metrajı çıkarılarak ihtiyaç etütleri saptanmış, bunun üzerine mekânın döşeme, duvar ve tavan yüzeyleri tasarlanmıştır. Z16 Teorik Dershanede eğitim gören öğrenciler tarafından mekan tasarlanmış, kullanılacak malzemelerin sponsor temini için firmalarla görüşülmüştür. Ayrıca tasarımlar iki ve üç boyutlu çizimlerle ifade edilmiştir.

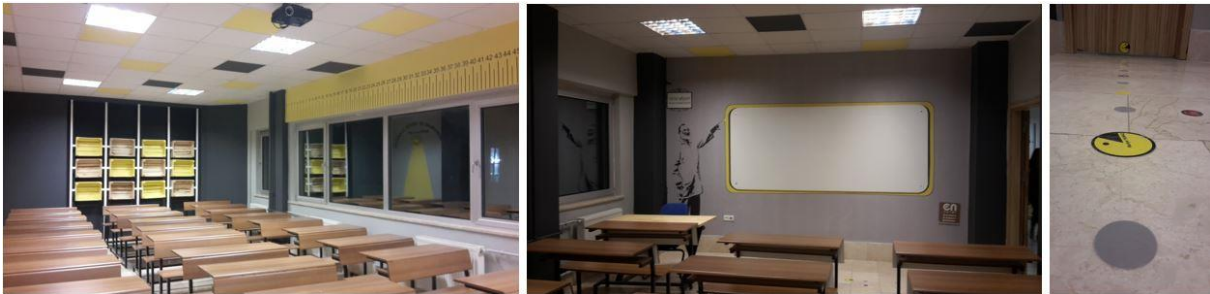
Görsel 4-5-6: Çalışma Alanının Üç Boyutlu Çizimleri

Tasarımlarda belirlenen malzemelerin teminine yönelik sponsor firmalarla görüşmelerin tamamlanmasının ardından, mevcut mekanda uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulama aşamasında genelden detaya gidilerek, öncelikle duvar yüzeyleri ve alçı levhalar çizimlerde ifade edilen renk kodlarına göre boyanmıştır. Ardından sergi panelleri, askılık, öğretmen masası, kitaplık, gibi üç boyutlu donatıların montajlanması gerçekleştirilmiştir. Son olarak grafiksel çalışmaların bulunduğu görseller, mekân içerisinde uygulamaya dâhil edilmiştir. Bu bağlamda tasarım odaklı teorik derslerin anlatımlarında kullanılan malzeme bilgilerini içeren panolar, atık malzemelerden kullanılan tesisat boruları, cetvel şeklinde uygulanan grafiksel duvar uygulamaları mekânsal algı bakımından öğrencilerde aidiyetlik hissi uyandırmaktadır.

Görsel 7-8-9: Uygulama Aşamasının Görüntüleri

Çalışma alanının ön duvar yüzeyine farkındalık oluşturmak ve aidiyetlik katmak amacıyla, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımında görev yapmış ve 2017-2018 eğitim öğretim döneminde emekli olmuş Dr. Öğr. Üyesi Bahattin KÜÇÜK adına yapılan bir vefa köşesi yapılmıştır. Çalışma fotoğrafın, vektörel hale dönüştürülüp duvar kâğıdına baskı alınmasıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma alanının arka duvar yüzeyine, meyve kasalarından oluşturulan bir kitaplık uygulaması yapılmıştır. Tavan yüzeyinde bulunan alçı levhalar asimetrik şekilde tasarıma uygun boyanarak revize edilmiştir. Ayrıca döşeme yüzeyinde, çalışma ekibinde bulunan öğrencilerin isimlerini yazarak, yönlendirme sağlaması amacıyla, zemine dayanıklı etiketler yapıştırılmış ve döşeme yüzeyine uygulaması yapılmıştır.

Görsel 10-11-12: Z16 Teorik Dershane, İç Mekân Görüntüleri

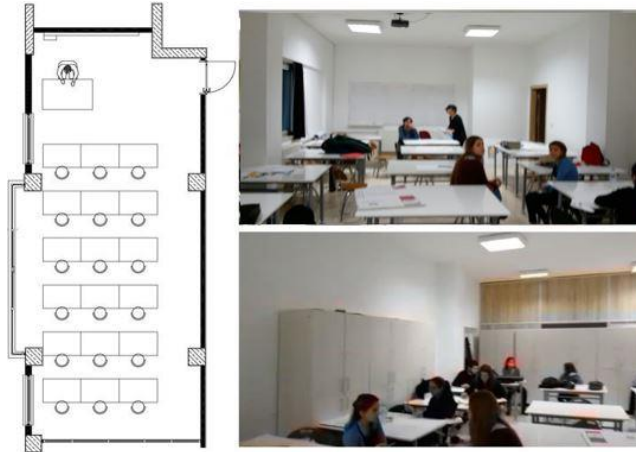
İç mimarlık bölümünü simgeleyen ve sınıfa nitelik katacağı düşünülen cetvel figürü, folyo kesim makinesi aracılığıyla işlenerek, sağ düşey yüzeyde bulunan üst parapete uygulanmıştır. Sponsor firma aracılığıyla mevcut perdeler değiştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin iç mekânda kullanılan başlıca malzemeleri her daim görebilmeleri açısından, sol duvar yüzeyine sergi panelleri oluşturulmuştur. Sergi panellerinde kullanılan metal su boruları askılıklarda da kullanılarak, duvar yüzeyinin uyumu sağlanmıştır.

Görsel 13-14-15: Z16 Teorik Dershane, İç Mekan Görüntüleri

2. 247 Proje-4 Atölyesinin Tasarım ve Uygulama Süreci

Çalışma kapsamında yürütülen sınıflardan, 247 Proje-4 Atölyesi 60 m² alana sahip olup, iç mimarlık öğrencilerine proje ve tasarım odaklı derslerin işlendiği bir sınıftır. Mekânda geri dönüşüm malzemelerinin kullanılarak, yeniden işlevlendirilmesiyle tasarlanan atölyede döşeme, duvar ve tavan yüzeyleri ele alınarak mekânda farkındalık oluşturularak uygulama sürecine geçilmiştir. Ele alınan atölyenin mevcut hali göz önünde bulundurulduğunda; döşeme malzemesi olarak granit kesme taş, duvar yüzeylerinde beyaz iç mekân boyası ve tavan yüzeyinde ise sıva üstü tavan boyası bulunmaktadır.

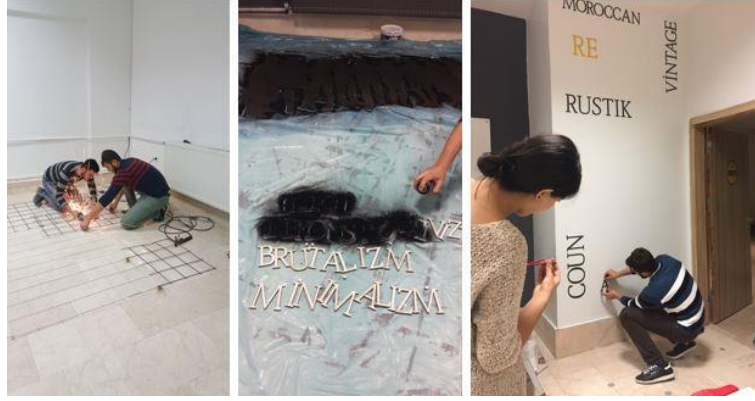
Görsel 16-17-18: 247 Proje-4 Atölyesi, Mevcut Plan Şeması ve İç Mekân Görüntüleri

Mevcut fiziki yapının yenilenmesi kapsamında, öncelikle durum değerlendirilmesi yapılmış, alanın metrajı çıkarılarak ihtiyaç etütleri saptanmış, bunun üzerine belirli süzgeçlerden geçirilerek mekânın döşeme, duvar ve tavan yüzeyleri tasarlanmıştır. 247 Proje-4 atölyesinde eğitim gören öğrenciler tarafından tasarlanan mekân, özellikle fakülte içerisinde atıl durumda olan ve öğrenciler tarafından kullanılmayan malzemeler göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Ayrıca tasarımlar iki ve üç boyutlu çizimlerle ifade edilmiştir.

Görsel 19-20-21: Çalışma Alanının Üç Boyutlu Çizimleri

Tasarım aşamasında düşünülüp, projeye entegre edilen geri dönüşüm malzemelerin tespit edilmesinden sonra, mevcut mekanda uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulama aşamasında genelden detaya gidilerek, öncelikle alçı levhalar kullanılarak duvar şişirmeleri yapılmış ve duvarlar çizimdeki renk kodlarına göre boyanmıştır. Ardından öğrenciler tarafından kullanılmayan, geçmiş dönemlere ait maket altlıkları değerlendirilerek, lazer kesim aracılığıyla bir takım tipografik çalışmalarda bulunulmuştur.

Görsel 22-23-24: Uygulama Aşamasının Görüntüleri

Çalışma alanının sağ düşey yüzeyi tasarlanan mevcut renge boyanmış, mevcut perdeler yenileriyle değiştirilmiştir. Sol duvar yüzeyinde ise, alçı levhalar ile şişirilmiş yüzeyin içerisine imaj duvarı amacıyla tasarlanan grafiksel çalışma yapılmıştır. İmaj duvarı için atıl durumda olan hasır tel örgü ve strafor parçaları kullanılarak, lazer kesim aracılığıyla şekillendirilen, önceden fotoğraflanmış, çalışmada da yer alan öğrencilerin silüetleri yerleştirilmiştir. Oluşturulan imaj duvarını vurgulamak amacıyla, alçı levha üzerinden çekilen elektrik hattıyla lokal aydınlatması sağlanmıştır. Duvar yüzeylerinin yanı sıra, tavan yüzeyinde ki aydınlatmaların kasalarına, siyah folyo ile kontur şeridi çekilerek, belirgin hale getirilmiştir. Ayrıca döşemenin süpürgeliklerine de siyah şerit çekilerek mekânın toplanması sağlanmıştır.

Görsel 25-26-27: 247 Proje-4 Atölyesi, İç Mekân Görüntüleri

Donatı kapsamında, öğretmen masasının ayaklarına, metal profillerle imaj duvarında kullanılan forma dayalı olarak eklentiler yapılmıştır. Ayrıca aynı form kapı girişinde kullanılarak mini raf sistemi oluşturulmuştur. Kapı kanatlarına folyo kaplama ile giydirme yapılarak, sınıfın ayrıcalığının artırılması sağlanmıştır. Böylece yeniden işlevlendirmeye dayalı olarak seçilen malzemelerle oluşturulan formlar, mekânın detaylarında da kullanılarak mekâna özgü hislerin ve aidiyetliğin geliştirilebileceği desteklerle ifade edilen biçimler vurgulanmıştır.

Görsel 28-29-30: 247 Proje-4 Atölyesi, İç Mekân Görüntüleri

Sonuç

Bir kişi veya grubun yeri olarak tanımlanan mekân, her yerde olduğu gibi eğitim kurumlarında da gerek işlev gerek estetik açıdan büyük önem arz etmektedir. Öğrencilerin verimli çalışabilmesi bakımından, iç mekân tasarımı bağlamında mekânların özelleştirilerek kimlikli hale getirilmesi, kullanıcılara mekânsal algı bakımından aidiyetlik ve farkındalık oluşturarak, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaktadır. Çalışma kapsamında gözlemlere ve kullanıcılar ile görüşmelere dayanarak, sınıfların revize edilmesinden sonra, öğrencilerin dersleri haricinde de bu alanlarda ders çalıştığı ve mekânların daha yoğun şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Eğitim etkinlikleriyle, somut deneyimden yansıtıcı gözleme ve sonrasında soyut kavramsallaştırmadan aktif deneyime doğru bir yapılanma olan deneyimsel öğrenme, iç mimarlık gibi tasarıma dayalı disiplinlerde etkin bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Mekân tasarımı düzeyinde tasarlanan ifade biçimlerinin, deneyimsel öğrenme yöntemiyle 1/1 ölçekte uygulanması, çizimle tasarlanan imgelerin hayata geçmesini ve kullanılmasını mümkün kılmaktadır. Böylece sadece şantiye stajı döneminde deneyimledikleri uygulamaları, eğitim döneminde teorikten pratiğe dökerek deneyimleme fırsatı bulmaktadırlar.

Öte yandan yapılan çalışmayla öğrencilerin tasarladıkları iç mekân projelerinin uygulamaya geçmesi, öğrenciler üzerinde öz güven oluşturarak onları motive etmektedir. Belirli bir amaç kapsamında kullanılan mekânın özelleştirilip, muadili mekânlara göre farklılaştırılması, kullanıcıları; kendilerinin mekâna, mekânın da kendilerine ait olduğunu hissettirmektedir.

Tasarım felsefesiyle yola çıkarak başlanan süreçle belirlenen çalışmalar, öğrencilerin bilgi ve becerisini arttırmıştır. Z16 Teorik Dershanede çalışan proje grubunun sponsor firma arayışı üzerinden yola çıkarak, bazı firmalardan malzeme temin etmesi, iletişim ve ikna kabiliyetlerinin gelişmesini sağlamıştır. Ayrıca mezuniyetlerinden sonra halen iletişimde oldukları ve birlikte çalışmaya devam ettikleri görülmektedir. 247 Proje-4 Atölyesinde çalışan proje grubu ise kullanılmayan ya da belirli bir amaç için kullanılan malzeme ve donatının revize edildikten sonra farklı amaçla kullanılabildiğini deneyimleyerek öğrenmişlerdir. Böylece çalışmanın yürütüldüğü fakültede mevcut olan atık malzemelerin yeniden işlevlendirilerek kullanılması ve geri dönüşümlü malzemelerin kullanılması, yapılan uygulama projesini tasarruflu hale getirmiştir.

Yapılan çalışma kapsamındaki süreçle on kişilik proje grubundaki her fert, ortaklaşa aldıkları tasarım kararları ve yürüttükleri uygulama ile takım ruhunu anlayarak, iç mimarlık disipliniinde ekip çalışmasının önemli bir faktör olduğunu, mezun olmadan önce deneyimleyip öğrenme fırsatı bulmuşlardır. Her bireyin ekibine karşı sorumlu olması ve bazı durumlarda inisiyatif alarak karar vermesi, öğrencilerin mesleki anlamda karar verme reflekslerini geliştirerek, sorunlara karşı çözüm odaklı düşünebilme becerilerini geliştirmiştir.

Proje sürecinde yapılan uygulamalarla, tasarımın uygulamaya döküldüğü andaki sorun ve çözüm ilişkileri, malzeme detayları ve malzemelerin hangi teknikle kullanılabileceği, deneyimlenerek

görülmüştür. Bu bağlamda tasarlanan kâğıt üzerindeki her çizimin, uygulamada başarılı olamayacağı tecrübe edilerek görülmüştür.

Kaynakça

- Berber Üçkaya, N. (2014). Eğitim Mekânlarının Akustik Konfor Koşulları Bakımından İrdelenmesi: DEÜ Mimarlık Fakültesi Örneği. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Canbakal Ataoğlu, N. (2009). Çağdaş Mimaride Bir Antitez: Sirkülasyon. Yayımlanmış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Ching, F. D. K. (2002). Mimarlık, Biçim, Mekân ve Düzen. İstanbul: YEM Yayın.
- Coyne, R. D., Snodgrass, A. B., Martin, D. (1994). Metaphors in The Design Studio, Journal of Architectural Education, 48(2), s.113-125.
- Gibson, J. J. (1950). The Perception of Visual World. Cambridge, USA: The Riverside Press.
- Evin Gencil, İ. (2006). Öğrenme Stilleri, Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitim, Tutum ve Sosyal Bilgiler Program Hedeflerine Erişi Düzeyi. Yayımlanmış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Hasgöl, E. (2011). İç Mekânda Yön Bulma: Büyük Ölçekli Binalarda İnceleme. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Müezzinoğlu, M. K. (2018). Eğitim Mekânlarında Kullanılan Renk ve Işık Öğrencilerin Fonksiyonel ve Algısal Değerlendirmeleri Üzerindeki Etkileri, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Okuyucu, E. Ş. ve Çoban, G. (2019). İç Mimarlık Atölyelerinin Deneyimlenmesi. Yakın Mimarlık Dergisi, 2(2), s.103-117.
- Özgen, K. (2012). Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Kapsamında, Öğrencilerin Öğrenme Stillere Uygun Öğrenme Etkinlikleri Geliştirilmesi: Fonksiyon ve Türev Kavramı Örneklemesi. Yayımlanmış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Silav Utkan, M. (2003). Tekerlekli Sandalye Kullanan Bedensel Engelli Çocuklara Yönelik Eğitim Mekânlarının Tasarım ve Biçimleniş Ölçütlerine Bir Yaklaşım. Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Wallis, L. (2007). Building the Studio Environment. Design Studio Pedagogy: Horizons for the Future içinde (Ed. Salama A. M., Wilkinson N.). Gateshead, UK: The Urban International Press, s.201-218.

Görsel Kaynakçası

Görsel 1-30: Mehmet Noraslı Kişisel Arşivi (19.11.2019).